

ПОЛІТОЛОГІЧНА СКЛАДОВА У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ІЗ ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ В НАЦІОНАЛЬНІЙ АКАДЕМІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ

Становлення державності незалежної України є ключовим фактором розвитку вітчизняної науки. Зростає значення міждисциплінарного підходу до розв'язання багатьох завдань сучасного українського суспільства та трансформації суспільно-політичних відносин. У цьому важливу роль відіграє формування політологічної наукової школи у підготовці управлінських кадрів у Національній академії державного управління при Президентові України. Особливе значення належить блоку політологічних дисциплін, який забезпечують 5 докторів і 11 кандидатів політичних наук – представники кафедр парламентаризму та політичного менеджменту, політичної аналітики і прогнозування, державної політики та управління політичними процесами.

Науково-педагогічними працівниками цих кафедр створено політологічні наукові школи, в яких досліджуються: проблеми аналізу державної політики та політичної культури суспільства; етнополітики; політичного й адміністративного лідерства та еліти; політичної психології, конфліктології та іміджології; світового й вітчизняного досвіду політичних партій та громадських організацій тощо.

Важливим результатом діяльності однієї із таких наукових шкіл стало відкриття 10 липня 2009 року за сприяння Верховної Ради України в Національній академії державного управління при Президентові України нової кафедри парламентаризму та політичного менеджменту. Вона є першим в Україні спеціалізованим академічним навчальним підрозділом, який має забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців у галузі державного управління, парламентаризму та парламентської діяльності, спроможних аналізувати, розробляти і реалізовувати державну політику; здійснювати політико-правове регулювання парламентської діяльності, регламентних процедур, брати кваліфіковану участь у забезпеченні законотворчого та нормотворчого процесів в органах державної влади та місцевого самоврядування, Апараті Верховної Ради України та апаратах місцевих рад.

Науковцями кафедри розроблено науково-методичне забезпечення, що сприяло успішному ліцензуванню та акредитації нової спеціальності 8.15010012 «Парламентаризм та парламентська діяльність» напряму підготовки 1501 «Державне управління», яка відповідає європейським стандартам підготовки управлінських кадрів.

Спираючись на європейський та світовий досвід, слухачі нової спеціальності отримують сучасні знання, набувають нових умінь з політико-правового регулювання парламентської діяльності, регламентних процедур, організації (кваліфікованої участі) і забезпечення законодавчого процесу у Верховній Раді України, аналізу політики, стратегічного менеджменту державного управління, опановують нові навички оцінювання наслідків та ефективності виконання державних програм.

Усі види та форми навчання спрямовуються на розвиток у слухачів основних компетентностей політичних та адміністративно-управлінських лідерів:

- функціональної, що характеризується здатністю застосовувати організаційно-управлінські й інформаційно-аналітичні інструменти парламентської діяльності;
- соціально-особистісної – здатністю навчатися впродовж життя, креативністю, адаптивністю, комунікативністю, цілеспрямованістю, наполегливістю у досягненні мети, толерантністю;

- інтелектуальної – здатністю до системного мислення, законотворчої та нормотворчої діяльності; розробки, обґрунтування та участі в процедурі прийняття рішень у Верховній Раді України, місцевих радах.

Підготовка слухачів відбувається за новими, вперше розробленими спеціалізаціями: «Політико-правова діяльність» (2009 р.); «Парламентаризм та законодавча діяльність» (2009 р.); «Менеджмент політичної діяльності» (2011 р.); «Політичний менеджмент у парламентській діяльності» (2012 р.); «Політичний менеджмент у парламентській діяльності» (2013 р.); «Політичне лідерство. Управління політичними проектами» (2013 р.), а також інноваційними за змістом навчальними дисциплінами, серед яких політологічний блок дисциплін становлять: «Основи парламентської діяльності», «Політичний менеджмент», «Парламентські системи, партії, парламентські фракції», «Політичні процеси та системи», «Політична та адміністративна еліти, політичне та адміністративне лідерство», «Акмеологічні основи політичного менеджменту», «Системний аналіз та прогнозування у парламентській діяльності», «Комунікація в парламентській діяльності», «Лобізм у парламентській діяльності», «Партологія», «Політико-правове регулювання парламентської діяльності», «Парламентські фракції політичних партій», «Інститут парламентаризму як об'єкт політичного аналізу», «Кратологія», «Елітознавство», «Політичний маркетинг та менеджмент виборчих кампаній», «Політичне лідерство у сфері державного управління», «Управління політичними проектами», «Особливості реалізації політичного лідерства у сфері державного управління», «Політичні комунікації», «Політична конфліктологія», «Політична культура та парламентська етика» та ін.

Політологічні дослідження та навчально-методична робота професорсько-викладацького складу кафедри парламентаризму та політичного менеджменту спрямована на практичну реалізацію – це підготовка та видання підручників і навчальних посібників, зокрема: «Основи вітчизняного парламентаризму» у двох томах [1], словник-довідник «Парламентаризм та парламентська діяльність» [2], «Елітознавство» [3], «Українська еліта та її роль в державотворенні» [4], «Політичне лідерство» [5], «Політична опозиція» [6] та ін.

Викладачі кафедри, до складу якої входять 5 народних депутатів України, 9 докторів та 11 кандидатів наук із державного управління, політичних, філософських, педагогічних та юридичних наук, спільно з 27-ми громадськими організаціями зініціювали проведення серії круглих столів та наукових дискусій «За чесні та гідні вибори» та з інших актуальних тем на базі Національної академії державного управління при Президентові України; політологічні студії на телеканалі Верховної Ради України «Рада» та радіо-каналі «Ера FM»; міжнародні форуми, науково-практичні конференції, секції спільно з представниками комітетів Верховної Ради України, Програмою сприяння Парламенту України (ПСП II), Лабораторією законодавчих ініціатив, громадсько-політичним і теоретичним журналом «Віче», часописом «Парламент», Канадською агенцією міжнародного розвитку (CIDA), Національною асамблеєю інвалідів України, Російською асоціацією політичної науки, Центром парламентаризму при Президентові Російської Федерації, Федеральним державним бюджетним освітнім закладом вищої професійної освіти «Російський державний гуманітарний університет», регіональними інститутами державного управління Національної академії державного управління при Президентові України та іншими вітчизняними і зарубіжними партнерами.

Професорсько-викладацький склад кафедри парламентаризму та політичного менеджменту Національної академії державного управління при Президентові України разом із слухачами мають значний досвід практичної роботи у виконавчих і представницьких органах державної влади, органах місцевого самоврядування, правоохоронних структурах, аналітичних недержавних центрах. Вони співпрацюють з Адміністрацією Президента України, Секретаріатом Кабінету Міністрів України, дорадчими органами при центральних органах виконавчої влади, консультативними центрами та комітетами Верховної Ради України, провідними навчальними закладами і науковими установами в Україні та за її межами.

Таким чином, зусиллями провідних науковців – політологів Національної академії державного управління при Президентіві України формується сучасна політологічна наукова школа для державного управління і державної служби незалежної України, яка спрямовує свою діяльність на забезпечення реалізації демократичних засад у державному управлінні, формування якісно нової політичної й адміністративно-управлінської еліти, забезпечення розвитку громадянської політичної культури.

1. *Основи вітчизняного парламентаризму* : підручник для студ. вищ. навч. закл. : у 2 т. / [за заг. ред. В. А. Гошовської]. – К. : НАДУ, 2012–2012. – Т. 1. – 2012. – 408 с.
2. *Основи вітчизняного парламентаризму* : підручник для студ. вищ. навч. закл. : у 2 т. / [за заг. ред. В. А. Гошовської]. – К. : НАДУ, 2012–2012. – Т. 2. – 2012. – 340 с.
3. *Парламентаризм та парламентська діяльність* : словник-довідник / [за заг. ред. В. А. Гошовської]. – К. : НАДУ, 2010. – 352 с.
4. *Елітознавство* : підручник / [за заг. ред. В. А. Гошовської]. – К. : НАДУ, 2013. – 268 с.
5. *Українська еліта та її роль у державотворенні* : навч. посібник / [за заг. ред. В. А. Гошовської]. – К. : НАДУ, 2010. – 136 с.
6. *Політичне лідерство* : навч. посібник / [за заг. ред. В. А. Гошовської, Л. А. Пашко]. – К. : НАДУ, 2013. – 288 с.
7. *Політична опозиція* : навч. посібник / [за заг. ред. В. А. Гошовської, К. О. Ващенко, Ю. Г. Кальниша]. – К. : НАДУ, 2013. – 208 с.